

ChristenUnie

Aandacht voor wat écht telt...
in Steenwijkerland

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Wat drijft ons als christelijk-sociale partij?	4
Jij telt!	5
Wat hebben we bereikt in de afgelopen vier jaar?.....	5
Wat willen we de komende vier jaren bereiken?	5
Waar jij woont, werkt en ontspant telt!	8
Wat hebben we bereikt in de afgelopen vier jaar?.....	8
Wat willen we de komende vier jaren bereiken?	8
De aarde telt!.....	12
Wat hebben we bereikt in de afgelopen vier jaar?.....	12
Wat willen we de komende vier jaar bereiken?	12
Financiële uitgangspunten.....	15
Wat hebben we de afgelopen vier jaar bereikt?	15
Hoe kijken we de komende vier jaar naar de financiën?	15

Voorwoord

Voor je ligt het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie Steenwijkerland voor de periode van 2022-2026. De ChristenUnie is een partij *van christenen voor alle mensen*. Als christelijk-sociale partij wil de ChristenUnie ook in de komende vier jaar haar plek in de gemeenteraad van Steenwijkerland innemen.

De afgelopen vier jaar maakten we als partij deel uit van de coalitie. Marcel Scheringa was deze periode wethouder namens de ChristenUnie. Vanuit deze positie, waarbij we actief hebben kunnen meesturen, hebben we veel mogen betekenen voor Steenwijkerland. We gaan ons ook de komende vier jaar, of dit nu is vanuit de oppositie of als coalitiepartij, inzetten voor een mooi Steenwijkerland. We doen dit al vele jaren vanuit de roeping tot gerechtigheid: biddend en werkend. We lopen niet weg voor verantwoordelijkheid en gaan een actieve bijdrage leveren.

Vier jaar geleden hebben we bij het schrijven van het verkiezingsprogramma veel thema's, veelal algemeen en niet specifiek, een plek gegeven in het programma. Dit verkiezingsprogramma is geschreven omdat we het belangrijk vinden dat je weet waar jouw stem naar toe gaat als je op ons stemt. Geleerd van de vorige keer is dit verkiezingsprogramma dunner geworden, we beperken ons tot de kern en vergroten op die manier hopelijk ook de leesbaarheid.

Hierbij sluiten we aan op de titel van dit programma: Aandacht voor wat écht telt....in Steenwijkerland. Bij het schrijven van dit verkiezingsprogramma hebben we bewuste keuzes gemaakt voor de komende vier jaren. Er is namelijk een aantal onderwerpen dat voor ons als Steenwijkerlandse christelijk-sociale partij echt telt. Daar gaan we de komende vier jaren vooral aandacht aan geven. En staat het belangrijkste hoofdstuk vooraan, namelijk wat ons drijft. Onze basis ligt namelijk in de bijbel en in het navolgen van Christus. En onze liefde voor de naaste, onze medemens.

Aandacht voor wat écht telt! Samenvattend is dat voor de ChristenUnie:

- 1. Jij telt!*
- 2. Waar jij woont, werkt en ontspant telt!*
- 3. De aarde telt!*

Wij gaan vol vertrouwen de verkiezingen van 2022 in. De uitkomst hiervan leggen we echter in Gods handen. We hopen dat we op jouw stem kunnen rekenen. Geef geloof een stem, stem ChristenUnie!

Niels Rook
Voorzitter ChristenUnie Steenwijkerland

Jantina Drijfhout
Lijsttrekker ChristenUnie Steenwijkerland

Wat drijft ons als christelijk-sociale partij?

Wanneer we nadenken over wat een wenselijke manier van samenleven is in Steenwijkerland, dan beginnen we met de bijbel in de hand. Daar leren we dat het vertrekpunt van alles de "liefde" van God voor de wereld is en van daaruit onze liefde voor God en voor onze naaste, onze medemens.

Vanuit de bijbel wordt gevraagd om voor elkaar te zorgen, elkaar niet in de steek te laten. Dit lezen we onder andere terug in Mattheus 25 vanaf vers 35 (NBV) waar Christus zegt: "Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling en jullie namen mij op, ik was naakt en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe". En een paar verzen later: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie hebben gedaan voor één van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan".

We noemen ons ook christelijk-sociaal omdat we de welvaart rechtvaardiger willen verdelen. Ons doel is niet de groei van de economie, maar de bloei van de samenleving. We zijn rentmeesters van Gods schepping.

Zo vindt de ChristenUnie dat een samenleving hoort te bestaan uit mensen die met elkaar verbonden zijn, die zich betrokken voelen op elkaar. Vanuit die verbondenheid, voelt een ieder zich verantwoordelijk voor zichzelf, voor zijn/haar gezin, voor vrienden, de kerk, de sportvereniging, voor de buurt waarin hij/zij woont. En daarmee is iedereen onderdeel van de Steenwijkerlandse samenleving. De mens is niet geschapen om als individu te leven. Mensen zijn aan elkaar gegeven. De gemeente beschermt kwetsbaren en waakt over het recht van mens en schepping.

Vrede, recht en rechtvaardigheid zijn belangrijke waarden die de overheid na moet streven. Ook de ChristenUnie zet zich in voor rechtvaardige verhoudingen in de samenleving.

De ChristenUnie vindt dat in de samenleving inwoners centraal staan en niet de overheid met haar systemen of de markt. Daarom vinden we het belangrijk om te investeren in de kracht van de samenleving, want de mensen die in onze gemeente wonen, vormen samen de gemeente. De ChristenUnie ziet overheid en samenleving daarom als bondgenoten. De overheid stimuleert en ondersteunt mensen om hun kracht en talent in te zetten voor zichzelf (eigen kracht) en voor anderen (samenredzaamheid). Daarbij past een zichzelf beperkende, dienstbare overheid die ruimte geeft aan verantwoordelijke inwoners.

De gemeente zorgt daarnaast voor eerlijke rechtspraak (o.a. beroep en bezwaar en klachtenprocedures) die zich door geen enkel belang laat beïnvloeden. De gemeente zorgt ook dat waar nodig handhavend wordt opgetreden. De gemeente is trouw in het nakomen van aangegane verplichtingen en toezeggingen. Integriteit van medewerkers is van het grootste belang.

Wij denken dat de samenleving erbij gebaat is wanneer we samen steeds meer denken en leven vanuit deze (christelijke) waarden. Wij zijn ervan overtuigd dat dat goed is voor onze gemeente en voor de mensen die erin leven en werken. Dat het helpt om Steenwijkerland tot bloei te brengen. Daar dromen we van en daar gaan we ons graag voor inzetten.

Jij telt!

Wat hebben we bereikt in de afgelopen vier jaar?

In het begin van onze coalitieperiode hebben we het armoede- en minimabeleid verruimd. Vervolgens kregen we te maken met jaren waarin Steenwijkerland financieel de broekriem moest aanhalen. Wij hebben ervoor gezorgd dat de bezuinigingen die hierdoor nodig waren geen gevolgen hadden voor het armoede- en minimabeleid.

In de gemeente Steenwijkerland zijn 15% van onze inwoners laaggeletterd. Voor deze inwoners kan het lastig zijn om volledig mee te doen in onze samenleving. Wij hebben extra geïnvesteerd in plannen om laaggeletterdheid aan te pakken. Via een motie heeft de ChristenUnie gezorgd dat de gemeente-informatie en brieven aan onze inwoners begrijpelijker maakt.

Er is in de afgelopen vier jaar meer geïnvesteerd in de welzijnsorganisatie Sociaal Werk de Kop waardoor zij meer heeft kunnen doen aan welzijnswerk. Er is meer samenwerking ontstaan tussen kinderopvang, scholen, gemeente, jeugdzorg en Sociaal Werk de Kop om kinderen in kwetsbare situaties te zien en te begeleiden. De gemeente heeft geïnvesteerd in praktijkondersteuners bij huisartsen, speciaal voor jongeren die anders naar dure jeugdzorgtrajecten doorverwezen zouden worden. Deze manier van werken heeft meer oog voor de kinderen, is sneller, laagdrempelig en ook nog kostenbesparend.

Schriftelijke vragen van de ChristenUnie over de zeer hoge rentepercentages voor inwoners met een gemeentelijk krediet hebben gezorgd voor een verlaging van dat rentepercentage. Ook hebben we een plan gemaakt om inwoners met schulden vroegtijdig te signaleren en de aanpak van deze schulden vergemakkelijkt.

Wat willen we de komende vier jaren bereiken?

We hebben oog voor de kwetsbaren en streven naar een 'inclusieve samenleving', waarin alle mensen gewaardeerd worden en eerlijke kansen krijgen. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor de ChristenUnie; iedereen is het waard om tot bloei te kunnen komen. Jij dus ook! Jij telt!

De meeste mensen kunnen zichzelf goed redden, anderen hebben daar ondersteuning bij nodig.

Mensen mogen niet vermorzeld worden in systemen en processen, maar gezien worden. Het verhaal van deze de inwoner en de ondersteuningsvraag is wat de ChristenUnie betreft leidend voor de oplossing. De gemeente zorgt voor een vangnet voor inwoners die het niet redden op eigen kracht. Bijvoorbeeld door (professionele) ondersteuning, hulp en zorg goed te organiseren en de toegankelijkheid ervan te waarborgen. Wat betekent dit voor jou als je de gemeentelijke vangnetten nodig hebt?

- ⊕ We blijven inzetten op een ruimhartig armoede- en minimabeleid, waarbij er speciale aandacht is voor jongeren en kinderen in kwetsbare gezinnen en beginnend-dementerende senioren.

- ⊕ We houden aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis en de doorwerking hiervan op onze inwoners. Daar komen wat ons betreft ook voldoende financiële middelen voor.
- ⊕ We zetten, naast jongerenwerkers, ook ouderenwerkers in: de welzijnsorganisatie kan zo ouderen opzoeken om (verborgen) problemen zoals eenzaamheid en armoede op te sporen.
- ⊕ Het systeem is niet leidend, maar jouw ondersteuningsvraag. Daarom willen we:
 - Dat er vaker met jou gesproken wordt aan 'de keukentafel'.
 - Binnen het armoede- en minimabeleid, de WMO en de Jeugdzorg doen wat nodig is en niet waar het systeem het recht voor geeft. We zetten in op eigen regie en versterken van eigen netwerk. We geven zorg waar het nodig is en het netwerk onvoldoende is. Dit is passende zorg voor jouw ondersteuningsvraag. De methode van de omgekeerde toets (eerst kijken wat nodig is en dan kijken of het past in onze systemen) is hierbij helpend en wordt blijvend ingezet in de gemeente. Maatwerk waar nodig zonder dat dit leidt tot willekeur.
- ⊕ Jij mag niet tussen wal en schip vallen. Daarom vinden we het belangrijk om een ontwikkelbedrijf als de Noord West Groep in Steenwijkerland te hebben waar alle inwoners terecht kunnen die kunnen werken, maar voor wie de reguliere arbeidsmarkt nog op een te grote afstand staat.
- ⊕ We blijven ons, ondanks alles wat we de afgelopen vier jaar al bereikt hebben, inzetten om laaggeletterdheid, laaggecijferdheid en lage digitale vaardigheden te verminderen. In alle communicatie is oog voor inwoners die nog niet zover zijn en gebruikt de gemeente bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands (taalniveau 1b).
- ⊕ De afgelopen periode kenmerkte zich door grote financiële tekorten (onder andere op jeugdzorg). Wij dringen er zo nodig via de VNG of anderszins bij de Rijksoverheid op aan om gemeenten een passende vergoeding te geven voor de taken die moeten worden uitgevoerd. Er mogen geen jongeren tussen wal en schip vallen door de wachttijden bij de jeugd GGZ. Een deel van de oplossing ligt buiten het bereik van de gemeente. Binnen de gemeente geven we een vervolg aan de praktijkondersteuners Jeugd en indien nodig breiden we dit uit. De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.
- ⊕ We organiseren binnen de jeugdzorg passende zorg. Opschalen waar nodig is, afschalen waar het kan.
- ⊕ We behouden de functie van de ombudsman/vrouw sociaal domein in onze gemeente. Daarnaast willen we onafhankelijke clientondersteuners in onze gemeente als algemene voorziening die kosteloos is voor inwoners.
- ⊕ We zetten in de komende jaren onze visie door dat we binnen het sociale domein werken vanuit de benadering van Positieve Gezondheid. Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies. Een van de dimensies is zingeving. De gemeente maakt bij deze dimensie ook gebruik van deskundigheid van kerken of andere (religieuze) organisaties.
- ⊕ De schuldhulpverlening is laagdrempelig en toegankelijk. Ook nemen we de grootste zorgen van inwoners met schulden zo snel mogelijk weg (bijvoorbeeld door het onderbrengen van alle schulden bij één schuldeiser, waardoor er meer overzicht komt). Lig je in scheiding, ben je je baan kwijt, ga je met pensioen, of overlijdt je partner? Als je in die situaties financieel kwetsbaar bent, dan kun je al vroegtijdig

hulp en ondersteuning krijgen. Ook worden inwoners in deze kwetsbare posities actief opgespoord en ondersteund.

- ⊕ Er is extra aandacht voor kinderen en jongeren die te maken krijgen met een vechtscheiding van hun ouders. Docenten hebben hierbij een belangrijke signalerende rol en het project Samen voor Ryan zorgt ervoor dat deze jongeren geholpen worden. Je kunt ook terecht bij de kindertelefoon of een organisatie als Chris en voorkom.
- ⊕ De gemeente zet zich in voor gezondheidspreventie en stimuleert een gezonde leefstijl bij haar inwoners. De onderwerpen uit het nationaal preventieakkoord (drugs (inclusief lachgas) alcohol, overgewicht en ook game- en gokverslaving) worden op gemeentelijk niveau uitgewerkt. Ook komen er geen nieuwe casino's en coffeeshops in onze gemeente bij.
- ⊕ De openbare ruimten zijn ook toegankelijk als je minder mobiel bent.
- ⊕ (Maatschappelijke) organisaties of platforms zoals De Voedselbank, Kledingbank, stichting Present en Diaconaal Platform en eventuele nieuwe initiatieven met als doel het omzien naar elkaar en elkaar helpen, ondersteunen we.
- ⊕ In de gemeentelijke organisatie kiezen we er zoveel mogelijk voor dat mensen in dienst worden genomen en niet ingehuurd worden of via aanbesteed werk (bijvoorbeeld schoonmaak) ingezet worden. De gemeente als werkgever geeft het goede voorbeeld en neemt ook mensen in dienst voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt nog te groot is.

Waar jij woont, werkt en ontspant telt!

Wat hebben we bereikt in de afgelopen vier jaar?

We hebben de afgelopen 4 jaar fors geïnvesteerd in openbare voorzieningen. Zo is er nieuwbouw voor de basisschool in Tuk gerealiseerd en ook de verbouwing van het dorps huis De Ontmoeting in Eesveen. De basisschool in Tuk stond als plan opgenomen in ons vorig verkiezingsprogramma en voor de verbouwing van het dorps huis Eesveen is op ons initiatief een motie ingediend. De nieuwbouw voor één basisschool in Giethoorn is ook gestart.

In de afgelopen periode is er veel geld vanuit de Rijksoverheid en de provincie gekomen voor plannen voor de spreiding van toerisme en het aanpakken van de drukte van toerisme op sommige punten. Door dit geld konden we binnen onze gemeente veel meer doen dan we van tevoren bedacht hadden. Twaalf fietspaden (in totaal ruim 35 km) gaan hierdoor opgeknapt worden en voor de meesten was dit ook hard nodig. Dit willen we ook de komende jaren doen.

Ook hebben we, samen met de andere partijen, ervoor gezorgd dat er een akkoord is bereikt met de woningbouwcorporaties om versneld woningen te bouwen de komende jaren. Ook zijn er in veel kernen woningen gebouwd de afgelopen jaren.

Na onderhandelingen met de provincie en druk vanuit de gemeenteraad zal de rondweg bij Kuinre gewijzigd worden in een 50 km weg.

De plannen voor een hypermarkt op Eeserwold zijn van de baan en zijn door een wijziging van het bestemmingsplan ook niet meer mogelijk. Er wordt eindelijk weer gebouwd op het bedrijven- en woongedeelte daar.

Wat willen we de komende vier jaren bereiken?

Als je uitgaat van een samenleving waar mensen naar elkaar omkijken, is de leefbaarheid in de kernen en de stad doorslaggevend. Het is een plek van ontmoeting. Je kunt goed wonen in kernen en wijken. Hierbij is er aandacht voor jong en oud.

- ⊕ Er komen meer betaalbare woningen in de kernen en wijken voor jong en oud. Er komt een woningbouwprogramma waar alle zaken die nodig zijn om snel(ler) te bouwen samen komen en gecoördineerd worden. Hiervoor komt binnen de gemeentelijke organisatie extra capaciteit, zowel voor specialisten 'wonen', als voor deskundigen 'participatie'. In het woonprogramma staat duidelijk omschreven wat er in de komende 5 – 10 jaar in welke stad, kern of wijk gaat gebeuren. We denken bij de plekken voor nieuwe woningbouw wel na over de veranderingen van het klimaat en de daarbij behorende wateroverlast.
- ⊕ De gemeente gaat de komende jaren meer eigen grond kopen zodat we zelf meer regie hebben om te kunnen bouwen.
- ⊕ We gaan zoeken naar mogelijkheden om onze jeugd en ouderen in hun eigen kern te laten wonen. Woningbouwplannen ontwikkelen we samen met de doelgroep.
- ⊕ We haken aan bij de plannen om te bouwen voor bovenregionale groei in de regio Zwolle. Hierbij hebben we aandacht voor het kwalitatief hoogwaardig wonen in onze gemeente en verliezen we de kleinschaligheid van onze gemeente niet uit het oog.
- ⊕ Er wordt creatief omgegaan met het herbestemmen van leegstaande panden ten behoeve van het woonprogramma.

- ⊕ Vanuit het idee dat generaties ook aan elkaar gegeven zijn, geven we ruime mogelijkheden om dit bij het wonen ook te realiseren (generatie wonen, splitsen van woningen voor twee huishoudens, mantelzorgwoningen, woonvormen waar ouderen en jongeren samenwonen en samenwerken).
- ⊕ Naast Steenwijk zijn er ruim 30 kernen in de gemeente Steenwijkerland, ieder met een eigen identiteit en karakter. Het behoud hiervan is belangrijk en verdient aandacht. Dit doen we in overleg met plaatselijke belangenorganisaties. Met name behoud van scholen, winkels en andere voorzieningen vindt de ChristenUnie belangrijk. We blijven wijkplatforms en het verenigingsleven en buurtinitiatieven faciliteren om de sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen te versterken.
- ⊕ We houden de lokale voorzieningen zoveel mogelijk in stand. Gebruik van digitalisering en de deeleconomie maken dit ook in de toekomst mogelijk. Bibliotheken, al dan niet in een gewijzigde vorm, blijven bestaan.
- ⊕ We investeren structureel meer geld voor een beter onderhoudsniveau van de openbare ruimte. Het huidige basisniveau is niet voldoende. Onder andere de trottoirs komen er weer netjes bij te liggen. Als de veiligheid in het gedrang komt, nemen we direct maatregelen.
- ⊕ In de afgelopen jaren is een groot plan gemaakt voor het onderhoud van de schoolgebouwen met een investering van 65 miljoen. Dit plan wordt na een herijking van tijd en voortschrijdend inzicht doorgezet. Goede schoolgebouwen dragen bij aan een goed leerklimaat en een veilige plek voor onze kinderen om zich te ontplooiën.
- ⊕ Het voortgezet onderwijs in Steenwijkerland zal uiterlijk 2026 op één locatie worden gehuisvest.
- ⊕ Binnen de gemeente zijn diverse open en/of bouwvallige locaties die een nieuwe invulling moeten krijgen. De gemeente heeft een actieve uitnodigende houding om diverse partijen uit te dagen met goede ideeën te komen (meer challenges).
- ⊕ De ChristenUnie wil dat er een balans is tussen leefbaarheid, toerisme, ondernemerschap en natuur. Spreiding van toerisme is belangrijk: Steenwijkerland heeft veel toeristische parels. Dit zien we terug in de maatregelen die de gemeente neemt, onder andere in reclame-uitingen en bij de keuzes die we maken bij de investeringen in de gemeente.
- ⊕ Om de balans tussen natuur en agrariërs te borgen, komt er in het nieuwe college een wethouder landbouw die de belangen behartigt van de diverse partijen op dit gebied. Deze belangenbehartiging vindt onder andere plaats bij de vaststelling van de Provinciale Inpassingsplannen. De streekeconomie wordt gestimuleerd.
- ⊕ We hebben een rode loper benadering voor het aantrekken van nieuwe bedrijven. Er zijn voldoende mogelijkheden voor het vestigen van bedrijven en uitbreidingsmogelijkheden voor lokale bedrijven in onze gemeente. Procedures worden snel doorlopen als een bedrijf zich in onze gemeente wil vestigen. Streekeigen bedrijfsontwikkeling is mogelijk, ook in kleine kernen, zoals rietschuren en bouwbedrijven.
- ⊕ We ondersteunen projecten om de mismatch op de arbeidsmarkt in onze gemeente te verminderen, zoals de horeca-academie of Regionaal Techiek Centrum. We leggen in de projecten ook de koppelingen met het opleiden van jongeren voor wie de reguliere opleidingsinstituten niet passend zijn.
- ⊕ Steenwijkerland maakt ook economisch onderdeel uit van grotere regio's. We zijn actief en zichtbaar in deze verschillende regionale samenwerkingsverbanden. Denk

hierbij aan de regio Zwolle, maar ook in de samenwerking met de gemeenten en provincies om ons heen.

- ⊕ In Steenwijkerland zijn veel ZZP'ers werkzaam. In onze gemeente worden ze begeleid en praktisch ondersteund door onder andere één gemeentelijk aanspreekpunt.
- ⊕ We gaan ons verder inzetten voor verduurzaming van de mobiliteit, voor het vermijden van overbodig verkeer en voor vergroting van het aandeel lopen, fietsen en openbaar vervoer in de totale mobiliteit. We investeren daarom in sociaal veilige wandelroutes, in meer ruimte voor de fiets met een fijnmazig netwerk van doorfietsroutes met een hoge kwaliteit, in snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen. De ChristenUnie gaat voor een Steenwijkerland als DE plattelands fietsgemeente van Nederland in 2024.
- ⊕ De fysieke omgeving wordt zo ingericht dat er voldoende ruimte is voor gezonde fysieke inspanning en ontmoeting. Voorbeelden hiervan zijn fietsstraten, buitenspeelplekken, buurtbanken en gezamenlijke tuinen. Ook houden we voldoende en kwalitatief hoogwaardige en duurzame sportvoorzieningen in onze gemeente.
- ⊕ Plattelandsgemeenten krijgen steeds meer te maken met criminaliteit die zowel bestuur als de samenleving ondermijnt. Boeren met grote schuren zijn kwetsbaar hierbij. De gemeente zet in op een goede samenwerking met alle partijen in de bestrijding van de grootschalige criminaliteit.

Er is een aantal concrete plannen voor de verschillende kernen:

Voor [heel Steenwijkerland](#) gaan we via het woonprogramma meer woningen bouwen, worden sportvoorzieningen in stand gehouden, zetten we in op leefbare dorpen met sociale voorzieningen als MFC's en buurthuizen en blijven we investeren in de schoolgebouwen.

Dorpen, kernen en wijken met goede plannen voor de leefbaarheid in hun omgeving kunnen voor een financiële bijdrage terecht bij de gemeente. De gemeente waardeert deze ideeën en zet ze waar mogelijk in het zonnetje. Alle kernen en wijken hebben actief contact met de contactwethouder. De ChristenUnie wil dat de – vaak verouderde – wijk- of dorpsplannen vernieuwd worden met ondersteuning vanuit de gemeente en wil dat er geld beschikbaar wordt gesteld om nieuwe initiatieven / plannen te kunnen uitvoeren in de komende 4 jaar.

Voor een aantal dorpen en kernen zijn er nog specifieke aanvullende plannen die de ChristenUnie in de komende vier jaar gerealiseerd wil zien of waar plannen voor gemaakt worden.

- ⊕ [Eesveen](#): Het dorpshuis De Ontmoeting 2.0 wordt gerealiseerd. Ook wordt er nagedacht over het realiseren van meer woningen voor ouderen, waarbij de verbinding naar het dorpshuis van toegevoegde waarde is.
- ⊕ [Ossenzijl](#): Er komt een rondweg in Ossenzijl als het European Wetland Centre wordt gerealiseerd.
- ⊕ [Giethoorn](#): De dorpsvisie wordt uitgevoerd, inclusief Polder Giethoorn via een planmatige en integrale aanpak.
- ⊕ [Vollenhove](#): In Vollenhove houden we een zwemvoorziening. Er komen nieuwe uitleglocaties voor woningbouw.
- ⊕ [Blokzijl](#): We realiseren in Blokzijl een rondweg. Ook Noordermaten fase 4 wordt ontwikkeld voor extra woningbouw.
- ⊕ [Sint Jansklooster](#): Plekken in het dorp die langdurig braak liggen, worden ingezet voor het toevoegen van woningen op basis van de lokale behoefte.

- ⊕ **Wanneperveen:** De fusieschool wordt gerealiseerd. Woningen worden gebouwd op de vrijkomende schoollocaties en naast de nieuw te bouwen school.
- ⊕ **Tuk:** De nieuwe school wordt gerealiseerd en de bouw voor de scouting op een nieuwe plek wordt afgemaakt.
- ⊕ **Steenwijk:** Het Steenwijkerdiep wordt in de komende bestuursperiode herontwikkeld. Ook de Betap Crilux locatie wordt verder ontwikkeld. De plannen voor het station worden uitgevoerd en er komt een goede invulling voor leegstaande panden.
- ⊕ **Blankenham:** Vanwege woningbouw wordt de paardenbak in Blankenham verplaatst. Voor het realiseren van een nieuwe paardenbak ergens anders in de gemeente wordt geld beschikbaar gesteld.
- ⊕ **Oldemarkt:** Op de locatie van het voormalige gemeentehuis wordt woningbouw ontwikkeld.
- ⊕ **Belt-Schutsloot:** In overleg met het dorp en provincie zorgen dat er extra woningen en een paar rietloodsen toegevoegd kunnen worden.

De aarde telt!

Wat hebben we bereikt in de afgelopen vier jaar?

In Nederland moeten we het gebruik van 'grijze' energie en de CO₂-uitstoot verminderen. We hebben beleid vastgesteld dat mogelijk maakt dat er zonneparken in onze gemeente gerealiseerd kunnen worden. In Oldemarkt, Willemsoord en Wanneperveen zijn of komen zonneparken. Gaandeweg hebben we ontdekt dat het beleid nog niet aan onze verwachtingen voldoet en op weerstand stuit. Op initiatief van de ChristenUnie is dan ook besloten om het beleid te evalueren en aan te passen. Onze inzet voor deze evaluatie zie je terug bij wat wij in de komende vier jaren willen bereiken.

De gemeente ondersteunt initiatieven vanuit de samenleving die bijdragen aan het verduurzamen van onze gemeente. Dit zijn coöperaties, maar ook een stichting als Ik Begin. Er is geld beschikbaar gesteld voor adviezen om je eigen huis te verduurzamen.

Omdat meedoen met de energietransitie niet vanzelfsprekend is voor inwoners met een lager inkomen, is er een energielening gekomen voor inwoners met een laag inkomen tegen een rentepercentage van 0% zodat ook zij maatregelen kunnen nemen om een eigen huis te verduurzamen of mee te doen met een energie coöperatie.

Beleid voor kleine windmolens op boerenerven of bedrijfsterreinen wordt door de gemeente ontwikkeld.

De afgelopen vier jaar is geïnvesteerd in meer biodiversiteit in onze gemeente. Zo zijn er meerdere vlinder-idylles gerealiseerd, hebben we gezorgd voor meerdere bloemrijke entrees van wijken en kernen, hebben we actief bijgedragen aan de ontwikkeling van de bijentuin bij Steenwijk en hebben we bijvoorbeeld bij het vernieuwen van de fietspaden, de berm met bloemrijk mengsel ingezaaid.

Wat willen we de komende vier jaar bereiken?

De opdracht uit de bijbel om de aarde te besturen en te onderhouden is onze primaire drijfveer voor hoe de ChristenUnie met de aarde, de natuur, het gebruik van grondstoffen en het milieu omgaat. Want we zijn niet alleen verantwoordelijk voor de samenleving van vandaag, maar ook voor die van onze kinderen en kleinkinderen. Wij hebben van onze Schepper de opdracht gekregen om zorgvuldig om te gaan met de aarde. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. Een schone en circulaire economie, waar materialen en producten hergebruikt worden en grondstoffen hun waarde houden, levert veel op voor ons en voor de volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie.

De ChristenUnie gaat zich op gemeentelijk niveau inzetten om het klimaatakkoord en de klimaatdoelstelling van Parijs te realiseren. Wel vinden we het belangrijk dat ook inwoners met een lager inkomen mee kunnen doen met de energietransitie. Voor inwoners met een lager inkomen, wordt de duurzaamheidslening behouden. En zijn er andere investeringen nodig, dan zal de ChristenUnie altijd kijken wat dit betekent voor inwoners met minder eigen middelen.

- ⊕ De gemeente neemt maatregelen om inwoners te informeren over wat ze zelf al kunnen doen in deze energietransitie. Denk hierbij aan het isoleren van woningen, het gebruik van ledverlichting. Minder energie gebruiken is ook voor de portemonnee aantrekkelijk. De gemeente geeft ook zelf het goede voorbeeld voor het verminderen van het eigen gebruik als organisatie en het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen.
- ⊕ De gemeente gaat samen met buurten en kernen inwoners stimuleren om zonnepanelen te plaatsen. Ondernemers worden naast het gebruik van het eigen dak voor eigen gebruik, gestimuleerd om overgebleven daken te delen met energie coöperaties. De gemeente maakt met de netbeheerder afspraken over het vergroten van netwerkcapaciteit, zodat ondernemers en particulieren de opgewekte energie kwijt kunnen op het net.
- ⊕ Het uitvoeringsplan om afscheid te nemen van grijs aardgas wordt per wijk samen met de bewoners en gebouweigenaren in de betreffende wijk bepaald.
- ⊕ De gemeente gaat in overleg met (semi)overheden die grond bezitten in Steenwijkerland voor het maken van afspraken om ook deze gronden te gebruiken voor energieopwekking.
- ⊕ Voor de eigen energiebehoefte komt er ruimte voor kleine windmolens op bedrijventerreinen en op boerenerven. Ook komt er ruimte in het beleid voor zogenaamde 'dorpsmolens'.
- ⊕ De gemeente zet zich in voor het realiseren van energie neutrale wijken en kernen. Samen met inwoners worden plannen gemaakt op welke wijze een wijk of kern energieneutraal kan worden. Naast de energieneutraliteit wordt gevraagd om minimaal 10% extra inzet te doen, ten behoeve van gebruik van algemene voorzieningen. Plannen die door wijken en kernen zelf worden ontwikkeld, worden door de ChristenUnie omarmd.
- ⊕ Grootschalige energieopwekking met zon of wind is noodzakelijk omdat onze doelstellingen in de energietransitie te halen. We stellen wel duidelijke kaders:
- ⊕ Wijken en kernen zijn vanaf het begin actief betrokken bij de ontwikkeling van deze initiatieven;
- ⊕ Bij zonneparken is het lokaal eigenaarschap 100%, bij windmolens minimaal 50%.
- ⊕ Daken in de omgeving (van particulieren of ondernemers) profiteren mee van de aanleg van initiatieven voor grootschalige energieopwekking. Dit wordt meegenomen in de planontwikkeling.
- ⊕ De gemeente stimuleert projecten voor elektrische mobiliteit, voor zowel haar inwoners als haar bezoekers. De gemeente realiseert voldoende openbare oplaadpunten, voor zowel de auto als de fiets, voor zowel de inwoners als toeristen die ons gebied bezoeken.
- ⊕ Er komt meer aandacht voor het verduurzamen van sociale huurwoningen en we hebben aandacht voor het voorkomen van energie-armoede.
- ⊕ De gemeente bouwt voort op de wens om te experimenteren met waterstof. De ChristenUnie denkt dat waterstof de toekomst is. Experimenteren is daarom nodig.
- ⊕ De gemeente besteedt de komende vier jaar meer aandacht aan thema's als wateroverlast, hittestress en droogte. Inwoners worden geïnformeerd over wat ze zelf kunnen doen om overlast te voorkomen. We bevorderen biodiversiteit en houden acties om particulieren te stimuleren tuinen of daken te vergroenen. We sluiten aan bij landelijke initiatieven hiervoor.

- ⊕ We komen op voor onze inwoners die te maken krijgen met gaswinning bij kleine velden in onze gemeente en de gevolgen die dit voor deze inwoners zal hebben.

Financiële uitgangspunten

Wat hebben we de afgelopen vier jaar bereikt?

Steenwijkerland is een financieel gezonde gemeente. De financiële situatie in Steenwijkerland is de afgelopen vier jaar bijzonder lastig geweest. Net als veel anderen gemeenten in Nederland, hebben we stevig bezuinigd en bijgestuurd. Daarbij hebben we ook de onroerende-zaak-belasting (OZB) licht verhoogd.

Door de maatregelen die we in de begroting hebben genomen en doordat het Rijk meer geld heeft toegezegd, staan we er eind 2021 financieel weer goed voor. In 2022 is de OZB bevroren (dus de OZB in 2022 is gelijk aan die van 2021) en is de rioolheffing en de afvalstoffenheffing verlaagd. Ook hebben we de hondenbelasting afgeschaft.

Hoe kijken we de komende vier jaar naar de financiën?

- ⊕ Het gemeentebestuur heeft de plicht om jaarlijks te zorgen voor evenwicht tussen inkomsten en uitgaven: een reëel sluitende begroting is de norm. Dat wil zeggen dat de structurele uitgaven gedekt worden door de structurele inkomsten.
- ⊕ We streven ernaar om de OZB niet meer dan trendmatig te verhogen. Dus alleen een inflatiecorrectie toe te passen.
- ⊕ We laten de kosten voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing niet te veel oplopen. Omdat we denken dat de uitgaven van zowel riool als afval de komende jaren verder gaan stijgen, proberen we eventuele tariefstijgingen door het inzetten van onze voorzieningen, te matigen.
- ⊕ Wanneer er een financieel tekort dreigt, proberen we dat eerst op te vangen door te bezuinigen en pas als laatste redmiddel overwegen om belastingen en/of tarieven te verhogen. Hierbij stellen we ons continu de vraag: in wat voor gemeente wil je wonen. Je kunt niet gaan voor een top-gemeente en ondertussen één van de goedkoopste gemeenten om te wonen in Nederland zijn. Als we moeten bezuinigen, dan ontzien we zo veel mogelijk mensen in afhankelijke, kwetsbare, omstandigheden.
- ⊕ Een gezonde financiële situatie betekent ook dat we zorgen voor gezonde reserves en voldoende solvabiliteit. Daarbij hanteren we de bestaande kengetallen voor Steenwijkerland (schuldpositie, weerstandsvermogen, solvabiliteit, exploitatieruimte).
- ⊕ Tenslotte blijft er financiële ruimte voor investeringen en uitvoering van beleid. Met name voor realisatie van onderwijshuisvesting en een hogere kwaliteit voor de inrichting van onze openbare ruimte en voor verbeteren van de infrastructuur.
- ⊕ Financiële ruimte zetten we verder in om onze doelen uit dit verkiezingsprogramma te realiseren.